

Monetární ekonomie, podzim 2004

Okruhy

- 1) Peníze (podstata, funkce, původ, cena)
- 2) Forma peněz (role formy peněz, vazba na nefinanční aktiva, volba formy)
- 3) Bankovní systém (podstata, stupňovitost)
- 4) Centrální banka (základní vlastnosti, činnosti, principy, nástroje, bilance)
- 5) Peněžní zásoba (definice peněz, změny peněžní zásoby, regulace měnové báze, peněžní multiplikátor, peněžní nabídka)
- 6) Poptávka po penězích (poptávka po penězích, různé přístupy)
- 7) Peníze a ekonomika (úroková míra, inflace, devizový kurz, aktivita peněz, úvěr, kapitál, stabilita)
- 8) Monetární politika (cíle, možnosti, realita)

Minimální četba

- Rothbard (1963b), kap. II.12.-13., III.1-2., III.7.-11, str. 50-65 a 72-83
- Ostrov kamenných peněz, Tajemství peněz a Příčiny a léčení inflace In Friedman (1992), kap. 1., 2. a 8., str. 15-56 a 185-223
- Cena inflace, In Gowland (1995), kap. 7., str. 143-156
- Hayek (1976), kap. III.-VII. a XV.-XVIII., str. 32-55 a 99-123
- Vznik a historický vývoj centrálních bank, Centrální banky v současnosti, In Revenda (1999), kap. 2. a 3., str. 31-55
- The Evolution and Rationales of Central Banking, Central Bank as Bureaucracy and Monetary Rules In White (1999) chpt 4., 8. and 11. 70-87, 173-179 and 215-226

Doporučený postup další četby

- Rothbard (1963b) (137 stran)
- Podstata peněz a Platební styk, In Jílek (2004), kap 1. a 5., str. 17-287 a 685-734
- Mezinárodní měnový systém jako předmět zkoumání a Struktura mezinárodního měnového systému, In Němeček (2000), kap. I a II., str. 11-63
- Centrální banky a bankovní systémy ve vybraných zemích, In Revenda (1999), V. oddíl, str. 553 - 698
- Devizové trhy, Determinace devizového kurzu model trhu aktiv, Determinace devizového kurzu v dlouhém období, In Frait (1996),kap. 1., 5. a 6, str. 3 - 18 a str. 65 - 84.
- Úrokové míry a inflace: Fisherova rovnice, Náklady spojené s inflací, Inflace a indexace: ochrana ekonomiky před inflací, Peníze, deficit a inflace: empirické zkušenosti a politickohospodářské otázky, In Dornbush a Fischer (1994), odst. 16.8, 17.4 a 17.5 a kapitola 18, str 442 - 445, 465 - 471 a 479 - 505

Hlavní doporučená literatura

- Bagehot, Walter (1873). *Lombard street: A Description of the Money Market*.
- Davies, Glyn (1996). *A history of money from ancient times to the present day*, 3 rev.ed. Cardiff: University of Wales Press, ISBN 0 7083 1351 5
- Dědek, Oldřich (2000). "Měnový otřes 1997", *Výzkumné práce sekce měnové*, VP č. 15-00, ČNB, Praha, 2000
- Frait, Jan (1996). *Mezinárodní peněžní teorie*, VŠB, Ostrava, ISBN 80-7078-395-8
- Friedman, Milton and Schwarz, Anna Jacobson (1963). *A monetary history of the United States 1867-1960*, 9th ed., Princeton University Press, 1993, ISBN 0-691-00354-8
- Friedman, Milton (1992). *Money mischief*, Czech translation: *Za vším hledej peníze*, Liberální institut, Grada Publishing, Praha, 1997, ISBN 80-7169-480-0
- Gonda, Vladimír (1995). *Monetárna teória, J.M.Keynes versus M.Friedman*, ELITA, Bratislava, ISBN 80-8044-003-4
- Gowland, David (1995). *Makroekonomie*, Victoria Publishing, Praha, ISBN 80 85865-22-X
- Hayek, Friedrich A. von (1929). *Geldtheorie und Konjunkturtheorie*, English translation: *Monetary Theory and the Trade Cycle*, Augustus M. Kelley Publishers, New York, 1966, reprint of first English edition from 1933
- Hayek, Friedrich A. von (1931). *Prices and Production*, first published 1931, second, revisited and enlarged edition, George Routledge & Sons, Ltd., London, 1935k
- Hayek, Friedrich A. von (1976). *Denationalisation of Money*, 2nd. ed., The Institute of Economic Affairs, London, 1978, Czech translation: *Soukromé peníze: Potřebujeme centrální banku?*, Liberální institut, Centrum liberálních studií, 1999, ISBN 80-902701-1-5
- Jílek, Josef (2004). "Peníze a peněžní politika", Grada, Praha, ISBN 80-247-0769-1
- Klaus, Václav, Ivan Kočárník, Karel Dyba a další autoři (2000). *Tři roky od měnové krize*, sborník textů č. 5/2000, CEP - Centrum pro ekonomiku a politiku, Praha, srpen 2000, ISBN 80-902795-3-8
- Meltzer, Alan H. (1998). "A History of the Federal Reserve", abstracts published in *SSRN Journal*, SSRN, <http://www.ssrn.com/>
- Mises, Ludwig von (1912). *Theorie des Geldes und der Umlaufsmittel*, first English edition published in 1934 as: *The Theory of Money and Credit*, with additions in 1953; *Liberty Classics*, 1980, ISBN 0-913966-70-3
- Mises, Ludwig von (1949). *Human Action: A Treatise on Economics*, Fox& Wilkes, San Francisco, 1996, ISBN 0-930073-18-5
- Mishkin, Frederic S. (1991). *Ekonomie peněz, bankovníctví a finančních trhů*, vyšlo na pokračování v časopise Finance a úvěr, *Economia*, Praha
- Němeček, Eduard (2000). *Mezinárodní měnový systém*, Univerzita Karlova, Praha, 2000, ISBN 80-246-0081-1

- Revenda, Z., M. Mendel, J. Kodera, P. Musílek, P. Dvořák, J. Brada (1997). *Peněžní ekonomie a bankovníctví*, Management Press, Praha, ISBN 80-85943-49-2
- Revenda, Zbyněk (1999). *Centrální bankovníctví*, Management Press, Praha, ISBN 80-85943-89-1
- Rivoire, Jean (1997). *Národohospodářské hlavolamy*, HZ Praha, spol. s r.o., ISBN 80-86009-10-6
- Rothbard, Murray N. (1963). *America's Great Depression*, 5th. ed., The Ludwig von Mises Institute, Auburn, Alabama, ISBN 0-945466-05-6
- Rothbard, Murray N. (1963b). *What Has Government Done to Our Money?*, Czech translation of 4th. ed.: *Peníze v rukou státu*, Liberální institut, Praha, 2001, ISBN 80-86389-12-X
- Sejbal, Jiří (1997). *Základy peněžního vývoje*, Masarykova univerzita, Brno
- White, Lawrence H. (1999). *The Theory of Monetary Institutions*, Blackwell Publishers Inc., Malden (USA) and Oxford (UK), ISBN 0-631-21214-0
- Wicksell, Knut (1898). *Geldzins und Güterpreise, eine Studie über die den Tauschwert des Geldes bestimmenden Ursachen*, English translation: *Interest and Prices, A Study of the Causes Regulating the Value of Money*, first published 1936, reprinted 1965, Augustus M. Kelley, New York
- Wicksell, Knut (1901-6). *Föreläsningar i nationalekonomi*, first published in Swedish, part one in 1901, part two in 1906, English edition: *Lectures on Political Economy*, Vol. 1 and 2, Routledge, London, 1935

Zkouška

Základem zkoušky je test ověřující nezbytně nutnou úroveň znalostí, a stanovující hodnocení na škále B - F.

Nutnou podmínkou získání hodnocení A je absolvování ústní části zkoušky. Ta probíhá formou pohovoru na bázi problémů, z nichž některé vyžadují (samozřejmě vedle předchozího důkladného studia monetární ekonomie) delší zamyšlení, proto jsou vám některé z možných otázek nabídnuty k promyšlení předem za jednotlivými kapitolami textu *Peníze a úvěr*.